

Жонкуярларимиз

ЭЗГУ НИЯТ

Сабон күчасида ижарада тарафидар. Ўзгаси кирларниң сувини түкиш учун ковланган ўрани «асраб» мазаванин күнделеги ариқа ағдариши маслаҳат беради.

— Кўрган одамлар нима дейди? — деч баҳона кидирадим мен. — Рӯпарамизда маслаҳат кўмитаси бўлса.

— Хеч киси йўк. Кечаси чиқиб ағдариб келаверинглар.

Баридир мазаванин ариқа оқизишни түкиш, ковланган ўрани тарафидар. Бизга ариқа тупурмаслир, сувини эхтиётлаб ишлатишни утиришган, охиратда истроф киглан сув учун ҳам хисоб-китоб берасан, деч охолтариришган.

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш кўмитасининг давлат назоратчиси Шавкат Абдураҳмонов билан сұхбатлашганимдан катталярниң насиҳатлари бехуда эмаслигига амин бўйдид.

— Кексалар сувдай сероб бўлгигин дея дуо қиласидар. Бўнинг боғини сувининг табиатдаги ёнг сероб ва нобб ходиса эканлигидар. Лекин уни асраб-авайлаш, эхтиётлаб кераклигини кўпчилик билмаса керак. Биглан тақдирида ҳам эътибор бермайдилар. Мен Шайхонтохур ва Яккасарой тумандарни бўйича тармоқларни нозорат қилимади. Корхона ва ташкилтар оқава сувларини каналларга ташлаиди. Ана шундай ишона раҳбарларни огоҳлантириш, сувларининг ифлосланиши олдини олиси асосий вазифасин саналади. Бу ерда 1990 йилдан бўён ишлайман.

— Ишингиздан кўнглиниг тўлдадими?

— Бўлмасачи! Табиатни асрар ҳаммамизнинг бурчимиз. Тўғри, бирон-бир ташкилотни жаримага тортиш кўнглилини эмас. Лекин мен имкони боричи кўлладиган табиатда етказабтган зарарни раҳбарларга тушунитираман. Кўпинча ишам жаримасид, бакири-чакириксид битади. Агар борди-ю, айтанимизни кўлласа жарима соламиш.

— Бъязан ҳорвалидаги экинларни артезиан сувлари билан сурошибарларни чурратганин...

— Бумот нотўғи. Шаҳримизда сурошиби шоҳобчалари тизими ўйла кўйилган. Шунга қарашам ичинчлик сувларидан томоркаларни сурошибидан фойдаланидилар. Биз бу холниг ҳам олдини олишимиз керак. Лекин шаҳримизда қанча хонадон бор. Қанчадан-қанча ташкилотлар бор. Биз эса атиги 22 кишиниз. Сувни тежаб-тергар ишлатиш заруригига инсоннинг иймон-этиқодига боллиг. Ҳар бандадин ўзига инсоф берсин. Колавесра табиатни мусносади, сувни тежаб-тергар тарбиянинг бир қисми. Эҳтиомол бу тарбиянинг аввалидир.

— Ютиклиарнинг қандай?

— Әмон эмас. Бу йилнинг ўзида иккита йирик корхона ўзининг оқава сувларини тўхтатди. Тезизов бозори ёнидаги канални бетонлаштириш, канал атрофларини ободонлаштириш ишлари туғлаланниш афрасида.

— Демак, қанал атрофларидан ҳам кўз-кулук бўлиб туравислар.

— Шундайдан. Қанал ва ариқларининг тозалигидан хабардор бўлиб турамиз. Сувдан тўғри фойдаланиши ташкил килишини керак. Бъязан ичинчлик сувидан ишлаб чиқариша фойдаланидилар. Бу ҳам нотўғи. Бир сўз билан айтганда, доимо ўшшер туриш бизнинг вазифасидан.

— Яна қандай фикрларнинг бор?

— Шаҳримиз тобора гўзлалаштириб бормоқда. Хиёбонлардаги фаворолар, салобатли ва мўташам биноларни кўриб кўз қувонади. Шаҳримизнинг озода, кўркамлиги унда истикомат килиётган катта-ю-кичининг сайд-ҳардигати борлиг. Мен эса табиатни муҳофаза қилишга ўз хиссамини кўшашётганимдан манумнаман.

— Окшомхонларга тиакларнинг?

— Доимо соғ-саломат бўлишин. Шаҳримиз гуркираб, гулаб-янчинаверсин. «Тошкент окшомхонинин музислари ҳам табиатнинг барча ињомларидан бахраманд бўлсинлар. Сувхатни Абдураҳмон ЖўРАЕВ ёзиб олди.

Кайдлар

ШУНДАЙ ОДАМЛАР БОР...

Табиатни муҳофаза қилиш кўмитасидаги-лар билан сұхбатлашиб ўтирганимизда Шавкат Эрғашев — иймонли одамлар юриш-турни-лари билан ҳеч қачон табиатни ҳам, жонзот-ларга ҳам, инсонларга ҳам озор бермайди, деган фикрни айтди.

— Ҳа, шукурки шундай одамлар бор, — деган маъқулларда сухбатдошлардан бирин.

Мен ҳам у кишини қўллаб-куватлайдим:

— Дунёда иймонли инсонлар, табиатни ас-раб-авайлайдиган одамлар бор, Шавкат ак...

Уни ҳамма афанди дерди. Бирок бу афанди табиатнинг фарзанди эди. Сўлим гўшаларда сайд қилишини севар, сувларнинг шаркиршида замак, оларди. Бугина эмас, талабалар ётконаси-да тартиб ўтнган, беҳуда оқиб турган жўмуркаларни бекитар, ёниб турган чирокларни ўтириб юрарди.

Ерни урма болам, дерди бувим. Ерни авайлашини ўрган. Ерни авайлаган элни авайлашини ўрганади.

Бу гапларни сиз биласиз, мен биламан. Лекин кўз олдимизда ахлатхонадига козозларга, даҳт шоҳларига ўт кўйиб ҳавони бўлғатлашга бир сўз айти оламизми?! Ҳамма гап ана шунда.

— Сизга нима зарил?

— дердим даҳжубуланиб.

— Биринчидан, ёнилги тे-жалади. Иккинчидан, табиат-

га

ка

м

и

н

и

н

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

и

